

prima instanță: I. Goncearuc
instanța de apel: I. Grosu, A. Corcenco, A. Ciobanu

dosarul nr. 2ra-599/17

ÎNCHEIERE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Sveatoslav Moldovan
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ciupercă Nina, reprezentată de avocatul Malanciuc Nicolae,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ciupercă Nina împotriva Marianeii Gadibadi, intervenient accesoriu Secretarul Primăriei Ciutulești, raionul Florești cu privire la recunoașterea nulității testamentului,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Ciupercă Nina și menținută hotărârea Judecătoriei Florești din 24 mai 2016 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 09 septembrie 2014, Ciupercă Nina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marianeii Gadibadi, intervenient accesoriu Secretarul Primăriei Ciutulești, raionul Florești cu privire la declararea nulității relative a testamentului.

În motivarea acțiunii a indicat că este fiica Elenei Odajiu, decedată la data de 05 noiembrie 2011. După decesul mamei sale, a fost deschisă succesiunea constituită din casa de locuit și gospodăria amplasată în satul Ciutulești, r. Florești, iar în calitate de moștenitor testamentar a acesteia a intervenit Gadibadi Mariana, pe numele căreia, la data de 04 aprilie 2004, defuncta a perfectat testamentul nr. 04, ce atestă că întreaga sa avere care îi va aparține în ziua decesului urmează a fi moștenită de Gadibadi Mariana.

Consideră că testamentul eliberat de Odajiu Elena urmează a fi anulat deoarece la momentul perfectării acestuia defuncta, datorită vârstei și traumei cranio-cerebrale suportate în urma unui accident rutier, era lipsită de discernământ, și nu-și conștientiza acțiunile sale.

La data 25 ianuarie 2016 Ciupercă Nina a depus cerere suplimentară prin care a modificat temeiul de drept al acțiunii, solicitând declararea nulității absolute a testamentului nr. 04 din 04 aprilie 2004 din motivul că nu au fost respectate dispozițiile legale referitoare la condițiile de validitate a actului juridic.

Solicită declararea nulității absolute a testamentului nr. 04 din 04 aprilie 2004 eliberat de Odajiu Elena pe numele Marianeî Gadibadi și autentificat de secretarul Primăriei Ciutulești, r. Florești.

Prin hotărârea Judecătorei Florești din 24 mai 2016, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de Ciupercă Nina și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut prevederile art. 220 alin. (1), art. 1449 alin. (1), art. 1458 Cod civil și art. 37 lit. d), art. 46 alin. (1) a Legii cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002 și a conchis că testamentul din 04 aprilie 2004 la momentul întocmirii întrunea toate condițiile de valabilitate or, modelul girului la care face trimitere Ciupercă Nina nu era în vigoare la acel moment fiind aprobat ulterior datei întocmirii testamentului, la data de 29 septembrie 2005, neavând caracter retroactiv și nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice anterioare.

În context, instanța de apel stabilind că capacitatea deplină de exercițiu începe la data când persoana fizică devine majoră, adică la împlinirea vârstei de 18 ani, iar circumstanța dată a fost verificată la momentul întocmirii testamentului, a concluzionat că la întocmirea testamentului nu au fost încălcate normele imperative și nu există nici un temei legal de declarare a nulității absolute a testamentului.

Totodată vizavi de invocările precum că cauza a fost examinată în prima instanță de judecătorul Ion Gonciar care nu era în drept să participe la examinarea cauzei deoarece anterior a participat la examinarea unei cauze conexe, instanța de apel a reținut prevederile art. art. 52 alin. (1), 50 alin. (1) Cod procedură civilă care reglementează aspecte ce țin de temeiurile de recuzare a judecătorului și declarațiile de recuzare și de abținere de la judecată și a remarcat că anterior judecătorul Ion Gonciar a participat la examinarea cauzei civile la cererea Marianeî Gadibadi împotriva Ninei Ciupercă ș.a. cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea altei cauze civile, obiectul căreia nu este conex cu obiectul litigiului în curs de examinare iar judecătorul nu fost în drept de a se abține de la judecarea cauzei, iar cererile de recuzare a judecătorului Ion Gonciar înaintate în acest sens au fost respinse.

La 01 februarie 2017, Ciupercă Nina, reprezentată de avocatul Malanciuc Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material și procedural, nu a verificat sub toate aspectele, complet și obiectiv testamentul nr. 04 din 04 aprilie 2004 or, concluziile instanței de apel nu pot fi abstracte.

Susține că instanța de apel a respins cererea de apel, fără a se expune asupra motivelor și argumentelor din apel, fiind ignorate prevederile art. 373 alin. (1) Cod de procedura civilă.

Consideră că instanța de apel a încălcat esențial legea, aplicând eronat normele de drept material și procedural, care au dus la soluționarea greșită a pricinii, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor fundamentale ale apelantului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă din Avizul de recepție CN din 06 decembrie 2016 anexat la dosar, Ciupercă Nina a recepționat copia deciziei instanței de apel din 17 noiembrie 2016 la data de 12 decembrie 2016 (f. d. 46 Vol. II).

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la data de 01 februarie 2017, împotriva deciziei instanței de apel din 17 noiembrie 2016 în termen.

La data de 27 februarie 2017, în adresa intimațiilor Gadibadi Mariana și secretarul Primăriei s. Ciutulești, r. Florești a fost expediată copia recursului declarat de către Ciupercă Nina cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La data de 22 martie 2017 intimata Gadibadi Mariana a depus referință asupra recursului declarat de către Ciupercă Nina în care a invocat netemeinicia acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ciupercă Nina, reprezentată de avocatul Malanciuc Nicolae, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ciupercă Nina, reprezentată de avocatul Malanciuc Nicolae, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Sub acest aspect, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, apreciază critic argumentele recursului cu referire la faptul că judecătorul care a examinat cauza în prima instanță nu era în drept să participe la examinarea cauzei deoarece anterior a participat la examinarea unei cauzei conexe,.

Or, după cum la capitolul dat și instanța de apel a remarcat, cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Marianeii Gadibadi împotriva Ninei Ciupercă ș.a. cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, la examinarea căreia a participat anterior judecătorul reprezentată de avocatul Malanciuc Nicolae, ce a examinat litigiul în speță în prima instanță, nu este conex cu obiectul litigiului în curs de examinare, iar actele cauzei denotă că în prima instanță la data de 18 ianuarie 2016, și ulterior la 16 mai 2016, Ciupercă Nina a înaintat recuzare față de judecătorului Ion Gonciaruc însă,

prin încheierile Judecătoriai Florești din 21 ianuarie 2016 și respectiv 16 mai 2016 cererile de recuzare au fost respinsă (f. d. 158, 173-174, 218, 226-227).

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ciupercă Nina, reprezentată de avocatul Malanciuc Nicolae, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ciupercă Nina, reprezentată de avocatul Malanciuc Nicolae, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ciupercă Nina, reprezentată de avocatul Malanciuc Nicolae, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecători

Sveatoslav Moldovan

Tamara Chișca-Doneva